

IFTIXORIMSAN BAYROG'IM

Ashurova Todjinisso Mirxobidovna

Bo'stonliq tuman 36-maktabning Ma'naviy-ma'rifiy
ishlar bo'yicha direktor o'rinbosari

Annotatsiya. Ushbu maqolada O'zbekiston Respublikasi Davlat bayrog'ining tarixiy-huquqiy maqomi, ma'naviy-ramziy mazmuni va yoshlar qalbida milliy g'urur hamda vatanparvarlik tuyg'usini shakllantirishdagi o'rni ilmiy adabiyotlar asosida tahlil qilinadi. Zamonaviy tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, davlat bayrog'i shunchaki rasmiy belgi emas, balki milliy o'zlik, tarixiy xotira, suverenitet va fuqarolik birdamligining muhim timsolidir. Maqolada bayroqning davlat ramzi sifatidagi konstitutsiyaviy-huquqiy asoslari, uning mustaqillik g'oyasi bilan uzviy bog'liqligi, ijtimoiy ong va tarbiya jarayonidagi ahamiyati o'zaro bog'liqlikda yoritiladi. Xulosa sifatida, O'zbekiston Davlat bayrog'i xalqimizning sha'ni, g'ururi va kelajakka ishonchini mujassam etgan ulug' timsol ekani asoslab beriladi.

Kalit so'zlar: davlat bayrog'i, davlat ramzlari, milliy g'urur, vatanparvarlik, suverenitet, milliy o'zlik, tarixiy xotira, tarbiya.

YOU ARE MY PRIDE, MY FLAG

Abstract. This article analyzes the historical-legal status of the State Flag of the Republic of Uzbekistan, its spiritual and symbolic meaning, and its role in fostering national pride and patriotism in the hearts of young people on the basis of scholarly literature. Modern studies show that the state flag is not merely an official sign, but an important symbol of national identity, historical memory, sovereignty, and civic unity. The article examines in interrelation the constitutional and legal foundations of the flag as a state symbol, its close

connection with the idea of independence, and its significance in social consciousness and education. In conclusion, it is substantiated that the State Flag of Uzbekistan is a great symbol embodying the honor, pride, and confidence in the future of our people.

Keywords: state flag, state symbols, national pride, patriotism, sovereignty, national identity, historical memory, education.

ТЫ — МОЯ ГОРДОСТЬ, МОЙ ФЛАГ

Аннотация. В данной статье на основе научной литературы анализируются историко-правовой статус Государственного флага Республики Узбекистан, его духовно-символическое содержание, а также роль в формировании у молодёжи чувства национальной гордости и патриотизма. Современные исследования показывают, что государственный флаг является не просто официальным знаком, а важным символом национальной идентичности, исторической памяти, суверенитета и гражданского единства. В статье во взаимосвязи раскрываются конституционно-правовые основы флага как государственного символа, его тесная связь с идеей независимости, а также значение в общественном сознании и воспитательном процессе. В качестве вывода обосновывается, что Государственный флаг Узбекистана является великим символом, воплощающим честь, гордость и веру нашего народа в будущее.

Ключевые слова: государственный флаг, государственные символы, национальная гордость, патриотизм, суверенитет, национальная идентичность, историческая память, воспитание.

Kirish. Har bir mustaqil davlatning o'zligini, suveren maqomini va tarixiy-ma'naviy qiyofasini ifoda etuvchi muqaddas timsollari bo'ladi. O'zbekiston Respublikasi Davlat bayrog'i ham ana shunday ulug' ramzlardan biri bo'lib, u

Konstitutsiyaga muvofiq davlat himoyasidadir. “O‘zbekiston Respublikasining Davlat bayrog‘i to‘g‘risida”gi Qonunda Davlat bayrog‘i O‘zbekiston Respublikasi davlat suverenitetining ramzi ekani, xalqaro munosabatlarda esa mamlakatimiz timsoli bo‘lib xizmat qilishi aniq belgilangan. Shu bois bayroq faqat ranglar va shakllar uyg‘unligidan iborat mato emas, balki Vatan sha‘ni, mustaqillik qadr-qimmatini va xalqimizning tarixiy orzu-intilishlarini mujassam etgan yuksak ma‘naviy belgi hisoblanadi.

Mustaqillikning dastlabki yillaridanoq O‘zbekistonda davlat ramzlarini yaratish va ularni huquqiy jihatdan mustahkamlash masalasiga alohida e‘tibor qaratildi. Tarixiy manbalarda qayd etilishicha, mustaqillikdan keyin davlat bayrog‘i, gerbi va madhiyasini yaratish masalasi milliy davlatchilikni tiklash jarayonining muhim tarkibiy qismi bo‘lgan. Shu ma‘noda Davlat bayrog‘ining 1991-yil 18-noyabrda qabul qilinishi nafaqat yangi davlat ramzining tasdiqlanishi, balki xalqimizning siyosiy erki va mustaqil taraqqiyot yo‘lining huquqiy ifodasi edi.

Mavzuning dolzarbligi yana shundaki, bugungi globallashtiruvchi va axborot oqimi kuchaygan davrda davlat ramzlarining tarbiyaviy va birlashtiruvchi kuchi yanada ortmoqda. 2023-yilda qabul qilingan qonuniy o‘zgartirishlarda fuqarolarning o‘z vatanparvarlik tuyg‘ularini ifoda etishi, Vatan yutuqlarini qo‘llab-quvvatlashi hamda davlat bayrog‘idan hurmatni saqlagan holda keng foydalanish ehtiyoji alohida ta‘kidlandi. Bugungi kunda bayroq nafaqat davlat marosimlarining elementi, balki fuqarolik iftixori, milliy birdamlik va O‘zbekistonga daxldorlik hissining ham faol timsoliga aylanmoqda.

Asosiy qism. O‘zbekiston Respublikasi Davlat bayrog‘i huquqiy va siyosiy nuqtayi nazardan davlat suverenitetining bevosita ramzidir [2]. Konstitutsiyada davlat ramzlari davlat himoyasida ekani belgilangan bo‘lsa [1], maxsus qonunda bayroqning xalqaro munosabatlarda O‘zbekiston timsoli bo‘lishi, uning aniq rangli va sxematik tasviriga mos holda qo‘llanishi, unga

hurmat bilan munosabatda bo'lish majburiyiligi mustahkamlangan [2]. Bu hol davlat bayrog'ining oddiy belgi emas, balki davlat maqomi va konstitutsiyaviy tuzum bilan uzviy bog'liq muqaddas ramz ekanini ko'rsatadi.

Bayroqning mazmun-mohiyati uning tashqi ko'rinishida ham mujassam. Qonunda O'zbekiston Davlat bayrog'i to'q moviy, oq va to'q yashil rangli uch en, shuningdek qizil hoshiyalar, yarim oy va yulduzlardan iborat to'g'ri to'rtburchak shakldagi mato sifatida tavsiflangan [2]. Bu tasvir tasodifiy emas. U xalqimizning tarixiy xotirasi, tinchlik va poklikka intilishi, tabiat va hayot davomiyligi, shuningdek milliy davlatchilikning ma'naviy ildizlari bilan bog'liq timsollarni ifodalaydi. Davlat ramzlariga oid sharhlarda ham ular xalqning shon-sharafi, tarixiy xotirasi va intilishlarini mujassam etuvchi manba sifatida talqin qilinadi [4].

“Iftixorimsan bayrog'im” degan ibora, avvalo, bayroqning milliy g'urur va fuqarolik daxldorligini uyg'otuvchi kuchi bilan izohlanadi. Ijtimoiy psixologiyaga oid tadqiqotlarda bayroq milliy guruh va identitet haqidagi bilimlarni odamlar ongiga olib kiruvchi kuchli ramz sifatida tavsiflanadi; u kishilarda guruhga mansublik, birdamlik, ma'no va iftixor hissini kuchaytirishi qayd etiladi [5]. Bayroq kishining o'z Vataniga bo'lgan hissiy munosabatini mustahkamlaydigan, milliy o'zlikni sezdiradigan va jamiyatni ruhiy jihatdan birlashtiradigan kuchli ramziy omildir.

Bayroqning vatanparvarlik tarbiyasidagi o'rni ham beqiyosdir. Ilmiy ishlarda vatanparvarlik yosh avlodda milliy g'urur, tarixiy xotira va fuqarolik pozitsiyasini shakllantirish bilan uzviy bog'liq ekani ta'kidlanadi [6][7]. Xususan, tarix fanlarini o'qitish orqali o'quvchilarda Vatanga muhabbat, milliy qadriyatlarga ongli sadoqat va mamlakat tarixiga hurmat tuyg'usi tarbiyalanishi ko'rsatilgan [7]. Shu nuqtai nazardan, Davlat bayrog'i ta'lim va tarbiya jarayonida yoshlarning qalbiga Vatan sha'ni, ozodlik qadri va milliy birlik g'oyasini singdiruvchi ta'sirchan vositalardan biri bo'lib xizmat qiladi. U dars,

ma'naviy-ma'rifiy tadbir, tantanali marosim va ijtimoiy aksiyalarda o'quvchi-yoshlar tafakkurida Vatan timsolini jonlantiradi.

Davlat bayrog'ining tarbiyaviy qimmatini shundaki, u shaxsda nafaqat faxr, balki mas'uliyat hissini ham uyg'otadi. Bayroq hurmatni talab qiladi, chunki u davlat va millat sha'nining mujassam ifodasidir. Qonunchilikda fuqarolar va O'zbekistonda turgan boshqa shaxslar Davlat bayrog'ini hurmat qilishi shartligi alohida qayd etilgan [2]. Shu tariqa, bayroqqa ehtirom madaniyati fuqarolik madaniyatining bir qismiga aylanadi. Bayroqni e'zozlash — bu Vatan tarixiga, mustaqilligiga, xalq sha'niga va kelajak oldidagi burchga hurmat bilan qarash demakdir.

Bugungi Yangi O'zbekiston sharoitida Davlat bayrog'ining ijtimoiy hayotdagi nufuzi yanada ortib bormoqda. 2023-yilgi o'zgartirishlarda davlat bayrog'idan keng foydalanish orqali Vatanga nisbatan faxr-iftixor va mehr-muhabbat tuyg'ularini kuchaytirish maqsadi to'g'ridan to'g'ri qayd etilgan [3]. Bu esa bayroqning huquqiy maqomi bilan birga uning ma'naviy-ma'rifiy salohiyati ham davlat siyosati darajasida e'tirof etilganini ko'rsatadi. "Iftixorimsan bayrog'im" mavzusi bugun faqat hissiy shior emas, balki milliy ong, huquqiy madaniyat va vatanparvarlik tarbiyasi bilan chambarchas bog'liq ilmiy-pedagogik masaladir.

Xulosa. O'zbekiston Respublikasi Davlat bayrog'i mamlakatimiz suvereniteti, milliy g'ururi va tarixiy xotirasining ulug' ramzidir. U Konstitutsiya va maxsus qonunlar bilan himoyalangan, xalqaro maydonda O'zbekiston timsoli sifatida tan olingan, jamiyat ma'naviy hayotida esa faxr va birdamlik manbai bo'lib xizmat qilmoqda. Shu bois bayroqni e'zozlash — bu davlatni, xalqni va mustaqillik ne'matini e'zozlash bilan barobar.

Shuningdek, Davlat bayrog'i yosh avlodni vatanparvarlik, milliy o'zlikni anglash, fuqarolik mas'uliyati va tarixiy xotiraga hurmat ruhida tarbiyalashning muhim vositasidir. U har bir fuqaro qalbida "men shu yurt farzandiman" degan

iftixorli tuyg'uni uyg'otadi. Binobarin, "Iftixorimsan bayrog'im" degan e'tirof bayroqqa nisbatan hissiy munosabatgina emas, balki xalqimizning o'z davlati, o'zligi va kelajagiga bo'lgan sadoqatining ham yuksak ifodasidir.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati

1. O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi. 2023-yil 30-aprel.
2. O'zbekiston Respublikasining "O'zbekiston Respublikasining Davlat bayrog'i to'g'risida"gi Qonuni, 407-XII-son. 1991-yil 18-noyabr.
3. O'zbekiston Respublikasining "O'zbekiston Respublikasining Davlat bayrog'i to'g'risida"gi Qonuniga o'zgartirish va qo'shimchalar kiritish haqida"gi Qonuni, O'RQ-853-son. 2023-yil 7-iyul.
4. Hakimov R. Davlatimiz ramzlari — shijoat va g'urur manbai.
5. Taşdemir N. Meanings Attributed to the Flag: The Role of Social Identity Motives // Türk Psikoloji Yazıları. 2019. Cilt 22, Sayı 43. DOI: 10.31828/tpy1301996120181126m000008.
6. Kaipbergenova D.O., Hasanov M.N. The Importance of Educating Today's Youth in the Spirit of Patriotism // International Scientific Journal of Biruni. 2023. Vol. 2, Issue 3. P. 228–234.
7. Nabiyev B.M. O'quvchilarni vatanparvarlik ruhida tarbiyalashda tarix fanlarini o'qitishning ahamiyati. 2025.
8. Usmonov Q., Sodiqov M., Burxonova S. O'zbekiston tarixi. Milliy istiqlol davri. – Toshkent.